

Diplomacija niso samo večerje in šampanjci

V šolskih klopih dijakinje pogrešajo večjo spodbudo kritičnemu razmišljanju. Skupna jim je skrb za reševanje okoljskih zagat.

Objavljeno
06. december 2019 11.00

Gonilna sila projekta Simona Leskovar (levo) z mentorirankami, ki so v zadnjem letu dobile vpogled v to, kako deluje naša država in kakšne so njihove potencialne poklicne poti.

Ljubljana – S projektom *Mlade veleposlanice* so na ministrstvu za zunanje zadeve dijakinjam želeli pokazati, kako zelo pomembna je vloga žensk v mednarodni skupnosti. »Dali smo jim možnost, da se seznanijo z delovanjem mnogih organov, z nečim, česar nimajo na šolskem urniku, in jim nakazali, kakšne so lahko njihove karijerne poti,« razlaga **Simona Leskovar**, pobudnica projekta.

Biti diplomat ne pomeni le sedeti na večerjah in piti šampanjec, kot si verjetno predstavlja marsikdo, ampak je to izjemno zahtevna naloga. Slovenijo je treba predstavljati tudi v kritičnih okoliščinah, pogosto takšnih, o katerih mediji ne poročajo, pri reševanjih izza rešetak in prenašanju sporočil o neprijetnih dogodkih, strne Simona Leskovar, nekdanja državna sekretarka na ministrstvu in nekdanja veleposlanica na Japonskem.

Diplomacija je torej krizni menedžment, pomoč Slovincem onkraj naših meja, ima pa še bolj pozitivno poslanstvo, kot je beleženje prihoda novorojenčkov ali sklenitev zakonskih zvez. Njeni najpomembnejši dejavnosti sta za sodržavljane pogosto samoumevni, vendar sta temelj delovanja: ob konzularni pomoči še protokolarne dejavnosti. Eno in drugo so v tem času približali dijakinjam, ki so jih skozi diplomatski svet v okviru projekta vodile tuje veleposlanice pri nas.

Padli predsodki

Gimnazijke si v izobraževanju želijo več prostora za kritično mišljenje, saj je to osnovno orodje za sodelovanje v družbi. FOTO: Uroš Hočevnar/Delo

Priložnost sodelovanja s francosko veleposlanico je bila zanimiva, odprla je nove poti, pove **Manca**, saj ji je njena mentorica ponudila pomoč pri morebitnem iskanju dela v Franciji.

»Spoznala sem ljudi, po katerih se lahko vsi zgledujemo. Konzularna služba, ki je prej nisem poznala, me je navdušila. Kakšna nora služba! Najprej moraš stabilizirati sebe, da lahko drugim pomagaš v kriznih razmerah,« razmišlja. Padel je še stereotip o dolgočasni državni upravi. »Ni nujno, da je delo na ministrstvih dolgočasno, nič koliko odtenkov različnih nalog opravljajo, niti ni tako ponavljajoče se, vsak dan so novi izzivi,« še doda sogovornica.

Melissa, ki se je družila z madžarsko veleposlanico, poudarja pomen kulturne diplomacije, zdaj pa se dogovarja, da bi med njeno in eno od madžarskih gimnazij organizirali izmenjavo.

Medtem ko **Lucija**, ki ima za seboj izkušnjo izmenjave v Severni Makedoniji, pravi, da je njena makedonska mentorica dober glas o slovenskem projektu prenesla tudi domov, kjer se bo potrudila, da bo zaživel. Da ga bodo na tak ali podoben način izvajali v domovini, so napovedale tudi druge veleposlanice.

Starejši postavljajo napačna vprašanja

Tekom leta so dijakinje imele priložnost preživeti dan na delovnem mestu s svojimi mentoricami, veleposlanicami. Udeležile so se dogodkov z mednarodno vsebino ter srečanj s predstavniki politike, poslovnega, akademskega, kulturnega in športnega sveta. FOTO: Uroš Hočevar/Delo

Mlade veleposlanice so v en glas ugotovljale, da sovrstniki niso tako družbeno angažirani, kot so same, saj menijo, da njihov glas nima vpliva. V to jih posredno sili šolski sistem – preveč je učenja na pamet, premalo je prepuščenega kritični misli dijakov – usluge pa jim ne delajo niti prepričanja njihovih staršev, da se nič ne da spremeniti, so se strinjale.

Simona Leskovar: »Skrb dijakinj je za nas spodbuda, da v sodelovanju z mladimi začnemo reševati okoljska vprašanja.«

V šolah pogrešajo vsebine o aktualnem političnem dogajanju v družbi, a so se razmere začele spreminjati na bolje. Mlade vse bolj združuje razmislek, kaj bo z njihovo prihodnostjo, povezujejo jih podnebni štrajki, saj se že tako rekoč vsi zavedajo pomena okoljskih vprašanj.

Starejše generacije ne razumejo, da mladi živijo v povsem različnih časih. »Vaš pogled je popolnoma drugačen od našega. Za vas je Evropska unija, denimo, nekaj danega, težko govorite o tem, kaj vam je prinesla, saj ste se vanjo rodili in drugega ne poznate. Starejši debate zastavljamo napačno. Bolj moramo biti kritični, ko delamo agendo družbenega dialoga,« je vtis o tem, na kaj je postala pozorna ob mlajših kolegicah, povzela **Nataša Prah**, vodja diplomatskega protokola.

Zagnali na simboličen dan

Na posebnem natečaju, v katerem je sodelovalo več kot trideset slovenskih srednjih šol, je bilo izbranih deset dijakinj tretjih in četrth letnikov z gimnazij Šiška, Brežice, Kranj, Škofja Loka, Krško, Murska Sobota, Ravne na Koroškem in Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor. FOTO: Uroš Hočevar/Delo

Projekt mlade veleposlanice so začeli 8. marca, na mednarodni dan žensk. Dijakinjam, tedaj še obiskovalkam drugega in tretjega letnika, so v natečaju postavili vprašanje, zakaj je vloga žensk v mednarodnih odnosih ključna. Svoje misli je prispevalo 90 deklet iz celotne države, skozi sito izbirne komisije, sestavljene z vseh vetrov – proforskega, strokovnega in mladega – pa se je prebila deseterica.

Poleg osmih tujih veleposlanic, ki so se takoj ogrele za sodelovanje, sta v mentorstvo dekleta vzeli še Nataša Prah in Tanja Miškova, obe z zunanjega ministrstva. Pare so ustvarili večinoma z žrebom, nekatere glede na znanje tujih jezikov.

Med drugim so se srečale z evroposlankama **Ljudmilo Novak** in **Tanjo Fajon**, nekdanjo evropsko komisarko **Violeto Bulc**, predsednikom državnega zbora **Dejanom Židanom** in tremi ministri. Januarja jih čaka še slovesnost, na kateri bodo prejele certifikat. S tem se bo projekt končal za to generacijo dijakinj, nikakor pa ne na splošno, saj ga bodo v določeni obliki vsekakor nadaljevali, napoveduje njegova pobudnica.

Mentorice dijakinj so bile veleposlanice Združenega kraljestva **Sophie Honey**, Severne Makedonije **Suzana Zelenkovska**, Avstrije **Sigrid Berka**, Srbije **Zorana Vlatković**, Francije **Florence Ferrari**, Turčije **Esen Altuğ**, veleposlanica Slovaške **Eva Ponomarenková**, Madžarske **Edit Szilágyiné Bátorfi** ter veleposlanice na zunanjem ministrstvu **Nataša Prah**, **Tanja Miškova** in **Simona Leskovar**.